

jeg særlig havde trukket Hartkornet frem, var, fordi Hartkornet der havde en særlig Stilling, anderledes end de andre Skatteobjekter. Vi have her i Landet kun 375,000 Tdr. Hartkorn, der bliver ikke flere, og der bliver ikke færre. Den stigende kommunale Byrde, som hviler paa Hartkornet, kommer saaledes til at hvile paa det selvsamme Hartkorn, som den hvilede paa tidligere. Hartkornets Værdi er derfor efter min Mening sat ned i Pris, idet dets Byrder blive større og større, og det kan jeg sige med saa meget større Ret, som der er noget ganske ejendommeligt derved. Thi vedkommende Mand kan eje dette Hartkorn kvit og frit, men han kan ogsaa eje det med en meget stor Gæld, og Skatten bliver naturligvis føleligere for den, som har en stor Gældsbyrde, end for den, som ejer det frit. Det var egentlig Grunden, hvorfor jeg særlig nævnte Hartkornet den Gang. Det Lovforslag, vi nu ere ved at vedtage, vedbliver fremdes at forøge Skatten paa Kommunerne og særlig Skatten paa Hartkornet. Det var det, jeg mente, at den højtærede Minister skulde tage i Betragtning og søge ad Lovgivningens Vej at faa en Forandring i, og det var derfor, jeg i forrige Samling anmodede om det ved Behandlingen af et lignende Lovforslag som det, der her foreligger, og anbefalede at søge et andet Grundlag hellere end at blive ved paa den Maade, hvorpaa Skolefonden nu dannes. Jeg vil haabe, at den højtærede Minister indenfor sine Kollegers Kreds vil virke hen til, at det Lovforslag om en større og fyldigere Statshjælp til Kommunerne, som dette Ministerium og dets Parti tidligere have vedtaget, maa blive fremlagt og faa Lovsform. Det kunde da være, at man i Fremtiden vilde blive skaanet for Lovforslag, der hæve Kommunernes Afgifter i de forskellige Amter saa hyppigt, som Tilfældet er. Jeg nævnte ved første Behandling, at i Ribe Amt maatte vi forhøje Ligningen paa Kommunerne i Fjor, og i Aar kommer man atter med et Forlangende om en Forhøjelse. Disse mange Love, som vedtages, bidrage til, at Kommunernes Byrder forøges i høj Grad, saa der maa udskrives stadig større Beløb af Kommunerne, end der tidligere har været Tilfældet. Idet jeg altsaa henstiller til den højtærede Minister, at han vil drage dette Spørgsmaal frem, saa at Kommunerne kunne faa nogen Lettelse i deres Skattebyrder, skal jeg for øvrigt tilraade Vedtagelsen af dette Lovforslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa det ærede Medlems Udtalelser om Skattelovsforhandlingerne, men naar det ærede Medlem fremstiller Sagen saaledes, at Regeringen havde foreslaaet 10 Mill. Kroners Statstilskud til Kommunerne, men senere havde nedsat det til 2 Mill. Kr., da er dette jo en mildt sagt noget misvisende Fremstilling af Forholdet. Den Del af Skattelovene, hvormod her er Tale, blev jo til sidst vedtaget paa et helt andet Grundlag end det, som oprindeligt var foreslaaet af Regeringen, og som gik ud paa Overførelse af visse Statsskatter til Kommunerne, og det undrer mig noget, at det ærede Medlem i den Henseende retter Bebrejdelser mod Regeringen og næsten fremstiller det, som om Regeringen havde forholdt Kommunerne 8 Mill. Kr. Det var jo dog i dette Ting, at Forslaget om det ny, senere vedtagne Grundlag først fremkom. Men i øvrigt overser det ærede Medlem, naar han i Dag og tidligere ved første Behandling har talt om Skolefondenes Udgifter, ganske de herhen hørende Bestemmelser i Skoleloven. Det er jo ikke saa længe siden, at man ogsaa i dette Ting traf en Afgørelse om Skolefondenes Udgifter, og om i hvilken Grad Staten skal bidrage til dem. I Skoleloven af 29. Marts 1904 § 33, andet Stykke, hedder det: „Desuden udreder Statskassen Halvdelen af, hvad Fondene hvert Aar — udover det dem af ovennævnte Sum tillagte Beløb og Fondenes øvrige af Ligning uafhængige Indtægter — anvende til ovennævnte Formaal, samt Halvdelen af den dem aarligt paa hvilende Pensionsbyrde“. Det ærede Medlem har ikke med et Ord omtalt, at vi for saa kort Tid siden som i 1904 have vedtaget, at Staten skal tilskyde Halvdelen af den Skolefondene paa hvilende Pensionsbyrde — det er jo det, der er Tale om her —, og at der i Henhold hertil paa det nu foreliggende Finanslovsforslag findes opført en Sum af 435,000 Kr. Nu kan man jo altid mene, at Halvdelen er for lidt, og at det skulde være mere, men jeg vil hævde, at saa havde Tiden til at fremsætte disse Betragtninger været, da vi i Aaret 1904 vedtog Skoleloven og samtidig vedtog, hvorledes Staten skulde lette Skolefondene deres Pensionsbyrde, nemlig med Halvdelen. Den Gang havde det ærede Medlem imidlertid intet at indvende herimod. Under Skolelovens forskellige Behandlinger havde det ærede